ప్రొఫెసర్ జయశంకర్ తెలంగాణ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం వ్యవసాయ వాతావరణ పరిశోధన కేంద్రం వ్యవసాయ పరిశోధన సంస్థ, రాజేంద్రనగర్, హైదరాబాద్.

బులెటిన్ సెం. XXXVI/44/2025

రాష్ట్ర రైతాంగానికి వాతావరణ ఆధారిత వ్యవసాయ సలహాలు

తేది: 04.06.2025 (బుధవారం) నుండి 08.06.2025 (ఆదివారం) వరకు

గ్రామీణ కృషి మౌసమ్ సేవ పథకం (GKMS Project) భారత వాతావరణ శాఖ, న్యూఢిల్లీ. గత మూడు రోజుల వాతావరణం:

గడిచిన మూడు రోజులలో రాష్ట్రంలో అక్కడక్కడ తేలికపాటి నుండి ఓ మోస్తరు వర్షాలు కురిసాయి. పగటి ఉష్ణోగ్రతలు 32 నుండి 39 డిగ్రీల సెల్సీయస్ మరియు రాత్రి ఉష్ణోగ్రతలు 22 నుండి 28 డిగ్రీల సెల్సీయస్ గా నమోదయ్యాయి. రాబోవు ఐదు రోజుల వాతావరణ విశ్లేషణ (ఈరోజు మధ్యాహ్నం 1300 గంటల ఆధారంగా):

హైదరాబాద్ వాతావరణ కేంద్రం వారు అందించిన సమాచారం ప్రకారం రాబోవు ఐదు రోజులలో రాష్ట్రంలో అక్కడక్కడ తేలికపాటి నుండి ఓ మోస్తరు వర్షాలు కురిసే సూచనలున్నాయి. పగటి ఉష్ణోగ్రతలు 33 నుండి 40 డిగ్రీల సెల్సియస్ మధ్య మరియు రాత్రి ఉష్ణోగ్రతలు 24 నుండి 31 డిగ్రీల సెల్సియస్ మధ్య నమోదుకావచ్చు.

హెచ్చరిక:

- మొదటి రోజు: ఈదురు గాలులు (గాలి పేగం గంటకు 30-40 కి.మీ.) పేగంతో తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని ఆదిలాబాద్, కొమరంభీం ఆసిఫాబాద్, మంచిర్యాల, నిర్మల్, నిజామాబాద్, జగిత్యాల, రాజన్న సిరిసిల్ల, సిద్ధిపేట, యాదాద్రి భువనగిరి, రంగారెడ్డి, హైదరాబాద్, మేడ్చల్ మల్కాజ్ గిరి, వికారాబాద్, సంగారెడ్డి, మెదక్, కామారెడ్డి, మహబూబ్ నగర్, నాగర్ కర్నూల్, వనపర్తి, నారాయణపేట, జోగులాంబ గద్వాల్ జిల్లాలలో అక్కడక్కడ ఏచే అవకాశం ఉంది.
- రెండవ రోజు: ఈదురు గాలులు (గాలి వేగం గంటకు 30-40 కి.మీ.) వేగంతో తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని జయశంకర్ భూపాలపల్లి, ములుగు, భద్రాద్రి కొత్తగూడెం, ఖమ్మం, నల్గొండ, సూర్యాపేట, మహబూబాబాద్, వరంగల్, హన్మకొండ, జనగాం, సిద్ధిపేట, యాదాద్రి భువనగిరి, రంగారెడ్డి, హైదరాబాద్, మేడ్చల్ మల్కాజ్ గిరి, వికారాబాద్, సంగారెడ్డి, మెదక్, కామారెడ్డి, మహబూబ్ నగర్, నాగర్ కర్నూల్, వనపర్తి, నారాయణపేట, జోగులాంబ గద్వాల్ జిల్లాలలో అక్కడక్కడ వీచే అవకాశం ఉంది.
- <u>ముడవ రోజు:</u> హెచ్చరికలు లేవు
- నాల్గవ రోజు: హెచ్చరికలు లేవు

బదోవ రోజు: హెచ్చరికలు లేవు

వాతావరణ ఆధారిత వ్యవసాయ సలహాలు

- సైరుతి ఋతుపవనాలు రాష్ట్రంలోకి మే 26వ తేదీన ప్రవేశించి మే 28వ తేదీన రాష్ట్రమంతటా విస్తరించాయి.
- సైరుతి ఋతుపవనాలు రాష్ట్రంలోకి 15 రోజుల ముందుగా వచ్చినప్పటికీ రైతులు వర్షాధార పంటలైన ప్రత్తి, సోయాచిక్కుడు, మొక్కజొన్న, జొన్న, కంది, పెసర మొదలగు పంటలను సాధారణ విత్తే సమయంలోనే అంటే జాన్ 15వ తేదీ నుండి నేల 15-20 సెం.మీ. లోతు తడిచిన తరువాతనే పంటలను విత్తుకోవాలి.
- జాన్ మాసంలో సాధారణం కంటే ఎక్కువ వర్షపాతం నమోదయ్యే సూచనలున్నందున (108 శాతం) రైతులు
  అదిక వర్షపు నీటిని పొలం నుండి బయటకు తీసిపేయడానికి మురుగు కాలువలను ఏర్పరచుకోవారి.
- వర్షాధారపు పంటలను సరైన సమయంలో విత్తుకోడానికి విత్తనాలు, ఎరువులు మరియు పురుగు మందులు సేకరించుకోవాలి.

- పేరుశనగ, సోయాచిక్కుడు, జొన్న, పెసర, కంది మరియు మినుము పంటలను విత్తుకునే ముందు
  తప్పనిసరిగా విత్తన శుద్ది చేసుకోవారి.
- రాష్ట్రంలో అక్కడక్కడ ఉరుములు మరియు మెరుపులతో కూడిన వర్షాలు కురిసే సూచనలున్నందున రైతులు
  చెట్ల క్రింద నిలబడరాదు మరియు పశువులు, గొరైలు, మేకలను చెట్ల క్రింద ఉంచరాదు.
- ఉరుములు మరియు మెరుపులతో కూడిన వర్ష సూచనలున్నందున రైతులు విద్యుత్ స్థంబాలు, విద్యుత్ తీగలు మరియు చెరువులు, నీటి కుంటలకు దూరంగా ఉండవలెను
- తేలికపాటి నుండి ఓ మోస్తరు వర్షాలు కురిసే సూచనలున్నందున కోసిన పంటలను (వరి, మొక్కజొన్న, పెసర, మినుము, జొన్న, ప్రొద్దుతిరుగుడు, నువ్వులు మొదలగు పంటలు) ముందు జాగ్రత్తగా సురకిత ప్రాంతానికి తరలించవలెను. మార్కెట్ కు తరలించిన దాన్యం తడవకుండా టార్పాలిన్ తో కప్పి వుంచవలెను.
- వర్షాలు కురిసే సూచనలున్నందున మామిడి మరియు కూరగాయ పంటలను కోసుకొని మార్కెట్ కు తరిించవలెను.
- వర్ష సూచనలున్నందున తాత్కాలికంగా పురుగు మందుల పిచికారి చేయడం వాయిదా పేసుకోవాలి.
- ప్రస్తుతం కురుస్తున్న వర్షాలను ఉపయోగించుకొని వరి సాగు చేసే రైతులు పచ్చిరొట్ట పైరును (జనుము, జిలుగ,
  పెసర, పిల్లి పెసర, ఉలవలు మొదలైన) విత్తుకోవాలి.

చరి

 నీరు సంవృద్ధిగా ఉన్న ప్రాంతాల్లో రైతులు దీర్ఘకాలిక (140 రోజుల మరియు ఎక్కువ) వరి రకాల నారుమళ్ళు పోసుకోవడానికి ఇది అనుపైన సమయం.

ప్రల్తి

- ప్రత్తి పంటను జులై 20వ తేదీ వరకు దిగుబడిలో ఎటువంటి తరుగుదల లేకుండా సాగు చేసుకోవచ్చు.
- ప్రత్తి వర్షాదార పంట కావున, రైతులు వారికి అనుకూలమైన బిటి రకాలను బోదెలు మరియు కాలువల పద్దతిలో విత్తుకోవారి.
- ఎక్కువ వర్షాలు పడినప్పుడు కూడా కాలువల ద్వారా నీటిని తీసిపేయుటకు అనుకూలం.

మొక్కజొన్న

- మొక్కజొన్న పంటను జులై 15వ తేదీ వరకు మధ్య మరియు దీర్ఘకాలిక (90-100 రోజులు మరియు 100-120 రోజులు) రకాలను దిగుబడిలో ఎటువంటి తరుగుదల లేకుండా విత్తుకొనుటకు అనుకూల సమయం.
- మొక్కజొన్న శాకీయ దశలో ఎక్కువ నీటిని మరియు ప్రత్యుత్పత్తి దశలో నీటి ఎద్దడిని తట్టుకోలేదు కాబట్టి
  పంటను బోదెలు మరియు కాలువల పద్దతిలో సాగు చేసుకోవలెను.

జొన్న

- జొన్న పంటను జాన్ 30వ తేదీ వరకు విత్తుకోవచ్చును.
- జొన్సని ఎకపంటగా లేదా కందితో అంతర పంటగా సాగు చేసుకోవచ్చు.

ఆముదం

ఆముదం పంటను జులై రెండవ పక్షం వరకు విత్తుకోవచ్చును.

కంది

- కంది పంటను జులై 15వ తేదీ వరకు దిగుబడిలో ఎటువంటి తరుగుదల లేకుండా సాగు చేసుకోవచ్చు.
- కందిని ఎకపంటగా లేదా ప్రత్తి, మొక్కజొన్న, జొన్న, సోయాచిక్కుడు, పెసలు మరియు మినుములతో అంతర పంటగా సాగు చేసుకోవచ్చు.
- కంది పంటను విత్తే ముందు విత్తనాని 2.5గ్రా. కాప్టాన్ లేదా 3గ్రా. థైరామ్ మరియు 10గ్రా. ట్రైకోడేర్మా విరిడె మందుతో కిలో విత్తనానికి కరిపి విత్తుకున్నట్లయితే విత్తనం లేదా భూమి ద్వారా సంక్రమించే శీరీంద్రాల నుండి పంటను కాపాడవచ్చు.

పెసర మరియు మినుము

- పెసర మరియు మినుము పంటను జులై 15వ తేదీ వరకు విత్తుకోవచ్చును.
- పెసర మరియు మినుమును ఎకపంటగా లేదా ప్రత్తి మరియు కందితో అంతర పంటగా సాగు చేసుకోవచ్చు.
- వరి సాగు చేసే పొలాల్లో, ఆలస్యంగా నీరు విడుదలయ్యే ప్రాంతాలలో పెసరను పైరుగా లేనిచో పచ్చి రొట్టగా విత్తుకోవారి.

సోయాచిక్కుడు

- సోయాచిక్కుడు పంటను జులై మొదటి వారం వరకు విత్తుకొనుటకు అనుకూల సమయం.
- నీటి వసతి గల తేలికపాటి నేలలు కూడా సోయాచిక్కుడు సాగుకు అనుకూలం.
- ఎత్తు మడులు మరియు కాలువల (Broad Bed and Furrow BBF) పద్దతిలో విత్తుకున్నట్లయితే విత్తన మోతాదు తగ్గటంతోపాటు సరైన సాంద్రతలో మొక్కలు ఉండి, సాగు ఖర్చులు తగ్గి అధిక దిగుబడులు వస్తాయి.
- ఈ పద్దతిలో భూమిలో ఎకువ తేమ నిలువ ఉండి పంట నీటి యద్దడిని తట్టుకుంటుంది. అదేవిధంగా ఎక్కువ నీటిని పొలం నుండి తీసిపేయటానికి కాలువలు ఉపయోగపడతాయి.

చెరకు

 తోట వయస్సు నాలుగు నెలలప్పుడు (జాన్ – జులై మాసాల్లో) మొక్కల వరుసల మొదళ్ళకు ఎత్తుగా మట్టిని ఎగదోయాలి. దీని వలన అధిక వర్హాలు మరియు తుఫాను గాలులకు పంట పడిపోకుండా కాపాడుకోవచ్చు.

ప్రధాన శాస్త్రవేత్త (అగ్రానమి)& అధిపతి

PROFESSOR JAYASHANKAR TELANGANA AGRICULTURAL UNIVERSITY Agro Climate Research Unit (ACRU), Agricultural Research Institute, Rajendranagar, Hyderabad-30.

Bulletin No. XXXVI/44/2025

WEATHER BASED AGROMET ADVISORIES FOR TELANGANA STATE FROM DATE: 04.06.2025 (Wednesday) TO 08.06.2025 (Sunday)

Grameen Krishi Mausam Seva (GKMS Project)

INDIA METEOROLOGICAL DEPARTMENT, NEW DELHI.

Weather details of past 3 days:

During last three days, light rains occurred at isolated places over different parts of the State. The maximum and minimum temperatures ranged between 32°C to 39°C and 22°C to 28°C respectively.

Weather forecast for the next 5 days (Based on today's forecast at 1300 hrs):

As per the forecast received from Meteorological Centre, Hyderabad, light to moderate rains or thundershowers very likely to occur at isolated places over different parts of the during next five days. The maximum and minimum temperatures are likely to range between 33°C to 40°C and 24°C to 31°C respectively.

Warning:

- **Day 1:** Gusty winds (30-40 kmph) Very likely to prevail at isolated places in Adilabad, Komaram Bheem Asifabad, Mancherial, Nirmal, Nizamabad, Jagtial, Rajanna Sirsilla, Siddipet, Yadadri Bhuvanagiri, Rangareddy, Hyderabad, Medchal Malkajgiri, Vikarabad, Sangareddy, Medak, Kamareddy, Mahabubnagar, Nagarkurnool, Wanaparthy, Narayanpet, Jogulamba Gadwal districts of Telangana.
- **Day 2:** Gusty winds (30-40 kmph) Very likely to prevail at isolated places in Jayashankar Bhupalpally, Mulugu, Bhadradri Kothagudem, Khammam, Nalgonda, Suryapet, Mahabubabad, Warangal, Hanamkonda, Jangaon, Siddipet, Yadadri Bhuvanagiri, Rangareddy, Hyderabad, Medchal Malkajgiri, Vikarabad, Sangareddy, Medak, Kamareddy, Mahabubnagar, Nagarkurnool, Wanaparthy, Narayanpet, Jogulamba Gadwal districts of Telangana.
- Day 3: Nil
- Day 4: Nil
- Day 5: Nil

Weather based Agro Advisories

- Southwest monsoon has entered some parts over Telangana state on 26 May 2025 and covered entire Telangana on 28th May, 2025.
- Even though monsoon entered 15 days early into the state farmers are advised to go for sowing of rainfed crops (Cotton, Soybean, Maize, Jowar, Redgram, Greengram, Cotton etc.,) in normal sowing window i.e., June 15th onwards, after the soil wet up to top 15-20 cm depth.
- Provide proper drainage channels in ID crops to remove the excess water from the field as the June month rainfall forecast is above normal with 108%.
- Farmers are advised to procure and keep ready the seed, fertilizers and pesticides for timely sowing of rainfed crops.
- Treat the seeds of Groundnut, Soybean, Jowar, Greengram, Redgram and Blackgram before sowing.
- In view of the thunderstorms accompanied with lightening forecast, farmers are advised not to stand under the trees and don't allow the Cattle / Goats / Sheeps to take shelter under trees.
- In view of the thunderstorm accompanied with lightning forecast, move away from water bodies, electric poles and wires.
- In view of light to moderate rainfall forecast, transport the harvested produce (Rice, Maize, Bengalgram/Chickpea, Greengram, Blackgram, Jowar, Sunflower and Sesamum etc.,) to the

safe places or cover with tarpaulins.

- In view of rainfall, forecast farmers are advised to harvest Mango, Vegetables, and transport to market.
- In view of the recent rainfall rice growing farmers are advised to go for sowing of *in-situe* green manure crops (Dhaincha, Sunhemp, Greengram, Pillipesara, Horsegram etc.,).

Rice

• Under assured irrigation farmers are advised to raise rice nurseries of long duration (140 days and above) varieties.

Cotton

- Optimum sowing window is up to July 20th without any yield reduction
- Sow the crop on ridge and furrow method to conserve the moisture by selecting suitable BT varieties.
- This method also helps to remove the excess water from the fields.

Maize

- Optimum sowing window is up to July 15th with medium and long duration varieties (90-100 days and 100-120 days) without any yield reduction.
- Sow the crop in ridge and furrow method to with stand excess moisture stress during the vegetative stage and less moisture stress at tasseling and silking stage.

Sorghum

- Optimum sowing window is up to June 30th.
- Crop can be sown either as sole crop or as intercrop with Redgram.

Castor

• Optimum sowing window is up to July 15th.

Redgram

- Optimum sowing window is up to July 15th without any yield reduction.
- Crop can be sown either as sole crop or as intercrop with Cotton, Maize, Jowar, Soybean, Greengram and Blackgram.
- Seed should be treated with Captan @ 2.5g or Thiram @ 3g + Trichoderma Viride @ 10g per kg seed to protect the crop from seed or soil borne fungi.

Greengram and Blackgram

- Optimum sowing window is up to July 15th.
- Crop can be sown either as sole crop or intercrop with Cotton and Redgram.
- Take the Greengram as catch crop to preceding rice in areas where the release of water is delayed.

Soybean

- Optimum sowing window is up to July 1st week without any yield reduction.
- Light soils with assured irrigation are also suitable for soybean cultivation.
- Use Broad Bed Furrow (BBF) method of sowing to reduce seed rate, cost of sowing, with uniform germination and finally to get higher yields.
- By this method the crop can with stand moisture stress and at the same time furrows are useful to remove excess water from the fields.

Sugarcane

• In four months old crop (June – July) earthing up should be carried out. This will protect the crop from lodging due to heavy rains and stormy/gusty winds.

Head